1838. No. 45

LEEUWARDER COURANT

DINGSDAG den 5 JUNIJ.

PROVINCIE VRIESLAND.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 15 Junij 1838, des voormiddags te tien ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Gouverneur van Vriesland, of een der Leden van Gedeputeerde Staten, in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, aan het Locaal van het Gouvernement te Leeuwarden, worden aanbesteed:

1. Het doen van eenige Herstellingen aan de Afgedamde Groote Sluis binnen Harlingen.
2. Het Onderhoud over 1838, van het Locaal voor de Regtbank, het Vredegeregt en de Gevangenis te Heerenveen.

Deze aanbestedingen zullen geschieden bij inschrijving en vervolgens bij opbod, en daartoe het Bestek twaalf dagen te voren ter lezing liggen, aan opgemeld Gouvernements Locaal en de verdere gewone leesplaatsen in Vriesland, terwijl voorts vier dagen vóór de besteding, de noodige aanwijzingen aan de gegadigden, zullen worden gedaan, door de aanwezige Opzigters, en tevens inmiddels de nader verlangde inlichtingen, zijn te bekomen bij den Hoofd-Ingenieur en den Ingenieur van den Waterstaat te Leeuwarden.

Leeuwarden, den 31 Mei 1838. *De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,* VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

De Gedeputeerde Staten van Vriesland, willende vaststellen den tijd voor de Uitloting

1°. Van eene somma van *zes en twintig duizend Guldens* uit de Negotiatie ten laste van de provincie *Vriesland*, groot *honderd dertien duizend Guldens*, tot bestrijding van eenige buitengewone uitgaven ten behoeve der Provincie over het dienstjaar van 1835, volgens het daarvan bij Zijner Majesteits besluit van den 27 Augustus 1835, no. 26 goedgekeurde plan.

2°. Van eene somma van *vijftien duizend Guldens*, uit de Negotiatie groot *honderd duizend Guldens*, ten laste van de provincie *Vriesland*, om te strekken tot dekking der kosten van eenige verbeteringen van Waterstaats Werken over het dienstjaar 1836, zijnde het plan voor die Negotiatie goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 11 December 1835, no. 75.

Hebben goedgevonden en verstaan:

Te bepalen dat de gemelde Uitlotingen waarvan de aflossingen volgens de hiervoren vermelde plans van Negotiatie zullen plaats hebben, met primo December 1838, zal geschieden op Donderdag den 14 Junij aanstaande, in eene opene Vergadering van Gedeputeerde Staten.

En zal deze resolutie in de Nederlandsche Staats-Courant, de Haarlemmer en Leeuwarder Couranten, en in de Nieuwe Amsterdamsche Courant en Algemeen Handelsblad worden geplaatst, om daaraan de vereischte bekendheid te geven.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.
Ter ordonnantie van dezelven,
J. SCHIK.

OOSTENRIJK.

WEENEN, *den 21 Mei.* Z. M. de Keizer heeft het landgoed van den beroemden *Andreas van Hofer*, die met zijne Tijrollers de Fransche overmagt lang weerstond, doch door den dwingeland (*Napoleon*) werd vermoord, doen aankoopen en als een adellijk leengoed, onder den naam van dien held, aan een der neven van *Hofer* geschonken. De afstammelingen van *Hofer* zijn onder den adel van Tijrol ingeschreven.

De bijdragen voor de schade, door de overstrooming in Hongarije veroorzaakt, bedragen alhier reeds 600,000 florijnen.

Men spreekt alhier van het daarstellen eener vereeniging, ten doel hebbende, om geperste turf, naar aanleiding van *Kastner's* methode, te bereiden; eensdeels, omdat men veronderstelt, daardoor niet alleen de vereischte brandstof voor een, geheel Europa omspannend net, van ijzeren spoorwegen te bekomen, maar dat zulks ook zal medewerken, om de heigronden van dit werelddeel te ontginnen. Ook zal het plaveijen met asphalt, naar het schijnt, binnen kort alhier navolging vinden. Reeds hebben verschillende kapitalisten de eerste schrede gedaan, om alle zwarigheden uit den weg te ruimen. Echter zal men zich, voor alsnog, slechts tot kunstmatigen asphalt moeten bepalen.

PRUISSEN.

BERLIJN, *den 27 Mei.* De groote manoeuvres van de hier vereenigde troepen zijn geëindigd. — Nadat eergisteren een armee corps eene over den prachtigen Havel-stroom geslagene schipbrug gepasseerd was en den aan gene zijde van die rivier in slagorde geschaarden vijand verslagen had, heeft hetzelve gisteren in den vroegen morgen de vesting Spandau aangetast en ten laatste stormenderhand vermeesterd. Eene ontelbare volksmenigte, die gedeeltelijk, even als de troepen, den nacht in bivouaks had doorgebragt, was bij dit schouwspel tegenwoordig. Velen onder die menigte herinnerden zich levendig, hoe, juist voor 25 jaren, op dat zelfde terrein een gelijksoortig schouwspel, doch toen in ernst, plaats had, ter gelegenheid dat de vesting Spandau stormenderhand aan de Franschen ontweldigd werd. Onder de vele aanzienlijke vreemdelingen, welke die manoeuvres bijwoonden, trok voornamelijk de Turksche gezant *Kiamil-bassa*, de aandacht der menigte tot zich. Hij was te paard en gaf bewijzen van groote ervarenheid in de rijkunst; zijne uniform bestond in een groenen rok met gouden gordel; zijn hoofddeksel was eene soort van Russische of Kozakken-muts; zijn paard was op eene schitterende wijze met goud en edelgesteenten versierd. Niet alleen gedurende de manoeuvres, maar ook na derzelver afloop, toen de troepen in de bivouaks waren, betoonde hij eene buitengewone opmerkzaamheid en belangstelling in alles wat ons krijgswegen aangaat; in de tenten der soldaten proefde hij derzelver brood, soup, enz.

Morgen vertrekt het Hof van hier naar Potsdam, alwaar de Keizerin van Rusland het zomerpaleis van den Kroonprins zal betrekken. In Junij begeven de Vorstelijke personen zich naar Fischbach, in Silezie, en vervolgens gaat de Koning naar Töplitz, de Keizerin naar Salzbrunn, de Keizer naar onderscheidene Duitsche hoven. Het zeggen is, dat de Vorstelijke personen in Praag weder bijeen zullen komen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den 30 Mei.* Thans is men alhier voldoende overtuigd, dat de bewegingen in Belgie, waarvan zooveel gesproken wordt, geenszins de wenschen uitdrukken der inwoners dier gedeelten van Luxemburg en Limburg, welke weder onder het bestuur des Konings van Nederland moeten komen, en men houdt het voor zeker, dat er geene verdere beraadslagingen der groote Mogendheden noodig zijn, om te erkennen, dat de Europesche belangen, in het algemeen, de volkomen uitvoering der 24 artikelen vorderen.

Uit geloofwaardige bronnen verneemt men, dat het oogenblik van de opheffing der centrale commissie der Bondsvergadering nog vooreerst niet daar zijn kan. In deze stad zijn echter de noodzakelijk geworden nasporingen der policie geëindigd, en onder de gevangenen, op den Hardenberg, is slechts één persoon, die zijn vonnis ter eerster instantie van het hof van appel alhier verwacht.

Men veronderstelt alhier algemeen, dat de Londensche Conferentie zich door Belgie niets zal laten voorschrijven. De reis van den Prins *van Oranje* naar Silezie in deze dagen, nu zijn doorluchtige schoonbroeder, Keizer *Nicolaas*, in Berlijn aanwezig is, doet eene Conferentie van dien Vorst met de aldaar verzamelde Vorsten vermoeden. Prins *Frederik* der Nederlanden bevindt zich sedert lang in die hoofdstad, en men verwacht veel van den invloed des Prinsen *van Oranje*, die mede eenige dagen geleden in Berlijn is aangekomen.

ENGELAND.

LONDEN, *den 30 Mei.* Gisteren avond, bij gelegenheid dat de bekende bill ter hervorming van de gemeente-besturen in Ierland, in het Huis der gemeenten aan de orde van den dag gesteld was, heeft de heer *R. Peel*, overeenkomstig de dezer dagen door hem gedane aankondiging, zijne denkbeelden ontwikkeld omtrent eene beslechting zoowel van dat vraagstuk, als van de overige Iersche vraagstukken, waarover de staatkundige partijen in de laatste jaren strijd gevoerd hebben: te weten, die van de Iersche tienden, van de Kerk, en van het armenwezen. Het deswegens door den heer *Peel* aangevoerde heeft blijkbaar de strekking, om met de ministers tot een vergelijk te komen, en is dan ook als zoodanig door deze laatstgenoemden, bij monde van lord *Russell*, in eenen even verzoenenden geest beantwoord. De heer *O'Connell*, alzoo het tijdstip voorziende, waarop hij door zijne ministeriële bondgenooten verlaten zou worden, heeft zijne verbolgenheid over die wederkeerige toenadering tusschen de hoofden der beide partijen kwalijk kunnen verheelen, en gezinspeeld op de woeling, die men in Ierland te wachten zou hebben, indien de r. katholijke bevolking van dat land in deszelfs regten, gelijk hij het noemt, verkort mogt worden. Doch ook bij de partij der Tory's ontbreekt het aan geene bezorgdheid wegens de gevolgen eener toenadering tot de ministers, ten aanzien van de Iersche zaken; noch aan vinnige berisping van den heer *Peel*, uithoofde van den gedanen stap. Sommige schrijvers van die partij gaan in hunne bezorgdheid zo ver, van te voorspellen, dat de terugkomst van den zoo even genoemden staatsman tot het bewind gekocht zal worden met hetgeen zij noemen den ondergang der Protestantsche Kerk in Ierland.

Het ministeriële avondblad behelst thans eene redenering over de Belgische zaak, waarin hetgeen in de laatste tijden door onderscheidene Duitsche berigtgevers beweerd is, namelijk, dat zoowel het Britsche kabinet als de drie oostelijke Mogendheden gezind zouden wezen om die zaak af te doen door eene algeheele uitvoering van het tractaat der 24 artikelen, als waarheid schijnt aangenomen te worden, en waarin voorts het volgende voorkomt: „ Wij meenen te mogen zeggen, dat Frankrijk gezind is, om het vraagstuk nagenoeg op dezelfde wijze als de andere groote Mogendheden te beschouwen. De Koning der Belgen heeft zich geheel vereenigd met de wenschen zijner onderdanen, en beijvert zich op het zeerst, om den bijstand van *Lodewijk Philips* te bekomen. Deze voorzigtige Monarch, hiervan zijn wij verzekerd, heeft de eischen van zijn schoonzoon zeer weinig aangemoedigd, en Belgie moet er dus op voorbereid zijn om aan Holland het betwiste grondgebied geheel over te leveren, ten zij dat de twee Mogendheden middel mogten vinden, om zelven hare geschillen in der minne te beslechten. Ten aanzien van het geschil omtrent de gemeenschappelijke schuld is *Lodewijk Philips* gezind de meening der Belgen te ondersteunen, het regtvaardig oordeelende dat dat land schadeloos gesteld worde voor de uitgaven, waartoe het onnoodigerwijs genoopt is om een groot leger op de been te houden. Er zijn insgelijks eenige handels voordeelen, die de Koning der Franschen voor Belgie verlangt, maar die de Koning der Nederlanden niet schijnt te willen verleenen.

BELGIE.

BRUSSEL, *den 1 Junij.* De stijfhoofdigheid van den heer *de Theux* heeft de uitwerking voortgebragt, die men van dezelve moest verwachten. Hij had de ongerustheid in de gemoederen gezaaid en moest dus ook de vruchten daarvan inoogsten. Ten gevolge van dien, vooruitziende, dat hij bij de stem-opneming volkomen het onderspit zoude delven; vooruitziende, dat meer dan twee duizend burgers, door hunne stemmen, zijn gedrag zouden komen gispen, had hij voorzorgen genomen, om vijandige botsingen te voorkomen.

Gisteren avond, na het uitgaan van den schouwburg, vormden zich volkszamenscholingen op de Place de la Monnaie. Drie of vier honderd personen trokken onder de kreeten: *Leve de Regering, leve de Burgemeester, weg met de Calot, weg met de Theux!* naar het hotel van den heer *Rouppe* en zongen daar patriotsche liederen. Van daar toog de volkshoop naar de woning van den heer *Gendebien*, waar het vreugde-gezang werd herhaald.

Vervolgens begaf de menigte zich onder het geroep van *weg met de Theux!* naar het bovengedeelte der stad. Nabij de rue de la Loi gekomen, verlangden verscheiden politie-agenten, ondersteund door een sterk piket guides te paard, die den doorgang stremden, te weten wat men wilde: „ Aan den heer *de Theux* een charivari geven, was het algemeene antwoord." De gewapende magt verklaarde dat zulks niet vermogt te geschieden. Daarop werden de door de wet gevorderde opeischingen gedaan. Ziende dat de taal der wet zonder uitwerking bleef, herhaalde een politie-agent de sommatie in naam der rede; kort daarop reden de guides in den draf op het volk in. Het hotel van het ministerie werd terstond onder bescherming gesteld van een bataillon infanterie. De volksgroepen verstrooiden zich eindelijk en de orde herstelde zich.

Een dagblad, dat zijne ingevingen uit de bureaux van den heer *de Theux* ontvangt, verzekert dat sedert ruim eene week de troepen op de been en de wachtposten verdubbeld waren. Men zegt dat verscheidene personen in hechtenis zijn genomen.

Wij kunnen deze bewegingen die, in de tegenwoordige omstandigheden, het land in gevaar kunnen brengen, niet genoeg laken.

Het bedoelde dagblad maakt twee opmerkingen, welke het der moeite waard is over te nemen; al de jonge lieden schenen tot de burgerklassen te behooren; in de groepen, zeide men, dat één vierde der gisteren op de been gebragte troepen toereikende geweest zoude zijn om de schandelijke plundertooneelen van 1834 te voorkomen! Deze aanmerkingen verdienen wel overdacht te worden.

NEDERLANDEN.

BREDA, *den 1 Junij* Gisteren werd te Antwerpen verzekerd, dat, naar aanleiding van uit Engeland ontvangene berigten bij het bewind van Prins *Leopold*, deszelfs secretaris, de heer *van Praet*, zich naar Parijs zoude begeven, en dat waarschijnlijk de Belgische Kamers tegen den 15 Junij zouden worden bijeengeroepen. — Te Brussel liep het gerucht, dat het bewind depêches zoude hebben ontvangen van den generaal *Tabor*, bevelhebber van het Belgische gedeelte van Luxemburg, inhoudende, dat de Pruissische bezetting der vesting drie dorpen, in de nabijheid van het militaire grondgebied gelegen, in bezit had genomen, en dat een burgemeester, die geweigerd had de Belgische vlag te strijken, en een douanier, die gezegd had, dat, bijaldien die vlag werd ingetrokken, zij dadelijk door eene andere zoude worden vervangen, gevankelijk naar de vesting waren gevoerd.

'sGRAVENHAGE, *den 27 Mei.* Naar het zich laat aanzien zal het ophanden zijnde bad-saizoen, aan het naburig dorp Scheveningen weder eene bijzondere levendigheid bijzetten en voor die van vroegere jaren niet behoeven onder te doen. Immers onderscheidene woningen en vele vertrekken zijn er aldaar, zoo op het badhuis en de logementen, als in bijzondere huizen, gehuurd en besteld; terwijl vele aanzienlijke personen aldaar binnen kort verwacht worden.

Volgens in omloop zijnde geruchten zou het sints eenigen tijd bij de hooge regering een punt van naauwgezet onderzoek uitmaken, in hoeverre het nuttig en noodzakelijk zou kunnen worden geacht om te Scheveningen, het in de nabijheid dezer residentie gelegen zeedorp, eene haven aan te leggen. Men spreekt er van, dat er, in den loop der maand Junij aanstaande, in deze residentie eene bijeenkomst van hoofd-ambtenaren van den waterstaat zou worden gehouden, waarin dit belangrijk vraagstuk, hetwelk in het bijzonder voor Scheveningen, en ook voor deze residentie, van veel gewigt te beschouwen is, met de vereischte zorg zou worden overwogen.

Van den 1 Junij. De president, vice-president, de leden en overige ambtenaren van den Hoogen Raad hebben heden middag te één ure den volgenden eed in handen van Z. M. afgelegd: „ Dat zij getrouw zullen zijn aan den Koning, en de Grondwet zullen onderhouden en nakomen; dat zij, middellijk noch onmiddellijk, onder welken naam of voorwendsel, tot het verkrijgen hunner aanstelling, aan iemand, wie hij ook zij, iets hebben gegeven of beloofd, noch zullen geven of belooven.

„ Dat zij nimmer eenige giften of geschenken, hoegenaamd, zullen aannemen of ontvangen, van eenig persoon, welke zij weten of vermoeden eenig regtsgeding of zaak te hebben, of te zullen krijgen, in welke hunne ambtsverrigtingen zouden kunnen te passe komen.

„ Dat zij voorts hunne posten met eerlijkheid, naauwgezetheid en onzijdigheid, zonder aanzien van persoon, zullen waarnemen, en zich in de uitoefening

hunner bediening gedragen, zoo als aan brave en eerlijke regterlijke ambtenaren betaamt."

Te half drie ure, heeft Z. Exc. de minister van justitie, als daarmede door den Koning belast, den Hoogen Raad plegtig geïnstalleerd, bij welke gelegenheid Z. Exc. eene treffende aanspraak heeft gehouden, waarin hij, naar men verneemt, onder anderen gezegd heeft, dat de invoering der regterlijke magt, om onderscheidene redenen, doch voornamelijk door den Belgischen opstand, is vertraagd geworden. Hij gaf zijn vertrouwen te kennen, dat door de invoering der nieuwe wetgeving, waarmede heden een begin gemaakt werd, de regterlijke instellingen al meer en meer zouden worden bevestigd en voltooid, en aan het verlangen der natie zoude worden voldaan. Z. Exc. schetste verder de belangrijke en gewigtige werkzaamheden, welke aan dit hoogste regterlijk collegie in den Staat zijn opgedragen. Hij zeide, zich verzekerd te houden, dat hetzelve aan de verwachting der natie zou beantwoorden, te meer, daar aan het hoofd daarvan zich een man bevond, die sedert eene reeks van jaren, als procureur-generaal, de grootste blijken van ijver en bekwaamheid had aan den dag gelegd, en ook het geheel uit mannen was zamengesteld, die in onderscheidene, zoo regterlijke als andere betrekkingen, blijken gegeven hadden van kunde, naauwgezetheid en pligtsbetrachting.

De heer *Philipse* zeide onder anderen, dat, niettegenstaande zijne ver gevorderde jaren, hij de hooge betrekking van president van den Hoogen Raad had aanvaard, waarmede hij door Z. M. was vereerd geworden; dat hij alle krachten zou inspannen om aan die hooge roeping, zoo veel in zijn vermogen was, te beantwoorden. Hij zeide, geheel en al het gewigt van de aan hem en aan het collegie opgedragen taak te beseffen, waarbij Z. Ed. Gestrenge bijzonder noemde het regt van gratie, hetwelk, volgens art. 67 der Grondwet, aan den Koning is opgedragen, na ingenomen advies van den Hoogen Raad. Z. Ed. Gestrenge bedankte verder Z. Exc. voor het vertrouwen, hetwelk hij met betrekking tot dit aanzienlijk ligchaam had aan den dag gelegd.

De heer procureur-generaal *de Bordes* heeft het belangrijke van de gebeurtenis geschetst, waardoor de waarborgen, bij de Grondwet voorgeschreven, aan de natie zouden worden geschonken. Ook Z. Ed. Gestrenge zeide, geheel en al het gewigt van de hem opgedragen betrekking te beseffen, welke hij echter bemoedigd zou aanvaarden, onder medewerking van eenen president, met wien hij sedert een aantal jaren in de moeijelijke betrekking van advokaat generaal was werkzaam geweest.

De leden van den Raad van State, benevens eenige aanzienlijke ambtenaren, hebben deze plegtigheid bijgewoond. Heden middag hebben al de leden van den Hoogen Raad bij Z. Exc. den minister van Justitie gedineerd.

ARNHEM, *den 1 Junij.* Naar men verneemt, zal het alhier dezen zomer bijzonder levendig zijn. Overal in deze schoone omstreken beginnen er reeds uit alle oorden des lands bezoekers te komen en zijn er talrijke bestellingen gedaan. Te Velp is een der voornaamste logementen met eene groote zaal verrijkt, bestemd voor eetzaal bij buitengewonen toevloed en het geven van partijen. Op Roozendaal is een nieuw logement op eene fraaije ligging gebouwd, en verwacht men van eenen met zorg gekozen kastelein eene goede bediening. Nader bij de stad, aan het prachtige Sonsbeck, en de zoogenaamde Tent of Reeberg, een half kwartier van de stad, aan den Utrechtschen weg en den Rijn gelegen, waar men van den heuvel een verrukkelijk en zeer afwisselend uitzigt heeft, lokte het warme weder en de liefelijke nachtegaal dagelijks veel gezelschap, zoo dat er waarschijnlijk plaats te kort zijn zal, wanneer, naar wij vernomen hebben, de schoone muzijk der stedelijke Schutterij er zich van tijd tot tijd wel zal willen doen hooren.

GRONINGEN, *den 28 Mei.* Naar men verneemt, is de gewaande doofstomme, de vondeling *Johan Bauer*, voor eenige dagen, van het instituut van doofstommen alhier naar de kolonie Veenhuizen overgebragt, veel erkentelijkheid betuigende voor deze gunstige beschikking, van Hoogerhand ten zijnen opzigte genomen.

ASSEN, *den 29 Mei.* Heden had hier eene belangrijke gebeurtenis plaats. Door den heer Gouverneur der Provincie werd, met veel plegtigheid, gelegd de eerste steen van het gebouw, bestemd voor de zittingen van het Provinciaal Geregtshof van Drenthe, dat, ten gevolge de eerlang in te voeren regterlijke instellingen, na een gemis van 27 jaren, aan dit gewest staat terug gegeven te worden, en welk gebouw tevens wordt ingerigt om de Arrondissements Regtbank te bevatten.

Wij zijn weder in de treurige noodzakelijk van ter waarschuwing te moeten berigten, dat de hondsdolheid, welke in de laatste tijden in deze provincie zich telkens weder op nieuw heeft vertoond, nog niet is geweken. In het laatst der vorige week toch heeft in de gemeenten Beilen, Westerbork en Borger een dolle hond rondgeloopen en verscheidene andere honden en ook varkens gebeten, die echter spoedig zijn afgemaakt.

LEEUWARDEN, *den 4 Junij.* Z. M. heeft, bij besluit van den 23 dezer, bevolen, dat het model van een werktuig tot redding van personen en goederen, in geval van brand, hetwelk aan Hoogstdenzelven door onzen stadgenoot, den heer *D. Snatich*, was aangeboden, in de Rijksverzameling van modellen zal geplaatst worden, en heeft Z. M. aan genoemden heer eene gratificatie van *f* 300 toegelegd, tot aanmoediging en dekking der bij de vervaardiging gemaakte kosten.

Bij besluit van 29 Mei ll. heeft Zijne Majesteit het bestuur der Kanselarijen van de Militaire Willems-Orde en van de Orde van den Nederlandschen Leeuw, tijdelijk en met voorbehoud eener nadere beschikking, opgedragen aan den luitenant-generaal, minister van Binnenlandsche Zaken *H.* baron *Merkus de Kock.*

Z. M. heeft goedgekeurd, dat aan de Latijnsche school te Harderwijk, genaamd *Nassausch Veluwsch Gymnasium*, de vakken van onderwijs vermeerderd worden met die der hedendaagsche talen, voor welke vakken een afzonderlijke onderwijzer zal worden benoemd, die den titel zal voeren van leeraar der hedendaagsche talen.

Men schrijft dat Z. M. aan den baron *van der Capellen*, die benoemd is om Hoogstdenzelven te vertegenwoordigen bij de krooning van Koningin *Victoria*, als edellieden van ambassade heeft toegevoegd de heeren en baronnen *Rengers van Warnenhuizen*, *Vincent van Tuyl*, *Tindal*, *W. van der Duyn* en Jonkh. *G. Clifford.*

Blijkens berigt van de administratie voor de nationale nijverheid zijn er tegen den aanstaanden winter cursus, die met den 1 October begint, aan 's rijks veeartsenij-school te Utrecht eenige plaatsen open voor jongelingen, die aldaar de lessen voor eigen rekening mogten willen bijwonen. Zij die aldaar als kweekelingen verlangen geplaatst te worden, moeten zijn: 1°. niet beneden zestien en niet boven twee en twintig jaren oud; 2°. gezond van gestel en zonder ligchaamsgebreken; 3°. van onbesproken zedelijk gedrag, en 4°. grondig ervaren in het lezen, schrijven en rekenen. De kweekelingen genieten aan gemelde school, kost, inwoning, onderwijs, bewassching en onderhoud hunner kleeding, tegen betaling van een kostgeld van vier honderd guldens 's jaars. Zij brengen echter voor eigen rekening eenig linnengoed en ontleedkundige werktuigen mede; terwijl hun de bovenkleeding van wege de school wordt gegeven. Zij die omtrent een en ander nadere inlichtingen begeeren, kunnen dezelve schriftelijk verzoeken aan den hoogleeraar *A. Numan*, directeur der school; zullende de personen, die bepaaldelijk verlangen geplaatst te worden, zich daartoe schriftelijk bij de administratie voor de nationale nijverheid behooren aan te melden, voor den eersten Augustus aanstaande.

Uit Vlissingen verneemt men, dat de Nederlandsche marine wederom het verlies van twee harer officieren heeft te betreuren, te weten: de Luitenants ter zee van de eerste en tweede klasse, *Rink Zoutman* en *von Löbensels*, die beiden, met de korvet *Ajax* uit de Oost-Indiën terugkeerende, gedurende den overtogt zijn overleden; eerstgemelde in de straat Sunda, ten gevolge eener zenuwkoorts, in den ouderdom van 35 jaren, en laatstgemelde in den Noorder Atlantischen Oceaan, in den ouderdom van 23 jaren.

Dezer dagen is tusschen Egmond aan Zee en Zandvoort, door een Scheveningsch visscher, een stuk geschut of zoogenaamde draaibas gevonden, dat, na eenige kenteekenen en bijzonderheden, welke zich daarop bevinden, zoo men meent, tot de vloot van Doggersbank behoord heeft.

Men leest in de *Rotterdamsche Courant* het volgende: „Brieven uit de Rijnprovincien verzekeren, dat de bewegingen onder de Pruissische troepen, onlangs aan de Belgische grenzen opgemerkt, veel meer maatregelen van policie, dan militaire demonstratien geweest zijn, en zich daartoe bepaald hebben, dat de linie van douanen op onderscheiden punten door gendarmerie is versterkt geworden. Voorts verhaalde men, dat aan den Franschen gezant bij den Bondsdag, van wege die vergadering, eene zeer gematigde nota was ter hand gesteld, waarbij opheldering wegens het marcheren van Fransche troepen naar genoemde grenzen zou zijn gevraagd."

Woensdag den 30 Mei ll. werd door het *Algemeen Handelsblad* een berigt uit Londen, van den 26 dezer, medegedeeld, volgens hetwelk de vijf Mogendheden, wier gezanten de conferentie uitmaken, eenstemmig besloten zouden hebben om het traktaat der 24 artikelen met Koning *Willem* te teekenen, en daaromtrent bij het 's Gravenhaagsche kabinet belangrijke mededeelingen moesten ontvangen zijn. Ook in deze residentie zijn reeds sedert eenige dagen geruchten in omloop, dat er bij ons gouvernement gunstige berigten uit Londen zouden [illegible] dat de vijf groote Mogendheden zich eenstemmig allezins bereid verklaard [illegible] den hebben om het verdrag der 24 artikelen met Z. M. den Koning te teekenen; doch dat het vraagstuk der achterstallige rentebetaling door dezelven niet was opgelost; en hetzelve alzoo aan de beslissing der beide partijen zou worden overgelaten.

ZWOLLE, den 31 Mei.

Door den Breeden Kerkeraad der Nederduitsche Hervormde Gemeente alhier, is op heden uit het vorige gemaakte *drietal* van DD. *T. H. G. van Iterson*, te Weesp; *H. L. Oort*, te Hoorn, en *J. R. Wernink*, te Vlaardingen, beroepen: de Wel Eerw. heer *H. L. Oort*, Predikant te Hoorn.

M E N G E L W E R K.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,
GEDAAN TE LEEUWARDEN,
GEDURENDE DE MAAND MEI 1838 (*).

BAROMETER.

Hoogste stand den 10den 's morgens 8 uur — 770,8 m. m.
Laagste stand den 14den 's morgens 8 uur — 750,0 m. m.

GEMIDDELDE STAND.

's Morgens 8 uur . . .	759,7 m. m.
's Middags 12 uur . . .	759,1 m. m.
's Middags 4 uur . . .	758,9 m. m.
Gedurende de geheele maand	759,2 m. m.

THERMOMETER FH.

Hoogste stand den 22ste 's middags 12 uur 75°.
Laagste stand den 14de middernacht 12 uur 40°.

MIDDELBARE TEMPERATUUR.

's Morgens 8 uur . . .	$59^{\circ}\frac{9}{31}$.
's Middags 12 uur . . .	$64^{\circ}\frac{14}{31}$.
's Middags 4 uur . . .	$61^{\circ}\frac{8}{31}$.
's Avonds 8 uur . . .	$54^{\circ}\frac{26}{31}$.
Middernacht 12 uur . . .	$51^{\circ}\frac{23}{31}$.

Gedurende de geheele maand $58^{\circ}\frac{1}{5}$.

De Barometer, welke tot bovenstaande waarnemingen wordt gebruikt, is volgens de constructie van Gaij-Lusac, waarbij de verbetering is aangebragt van Bunte: dezelve is een Hevel-Barometer: de kwikbuis wordt door middel van een schroefje op en nederwaarts bewogen, om telkens bij iedere waarneming, het waterpasvlak op deszelfs vaste standpunt, waarvan daan de verdeeling der hoogte begint, te kunnen verplaatsen: de beweegbare looper is van eenen Nonius voorzien, zoodat men zeer naauwkeurig den stand der Barometer kan waarnemen tot op tiende gedeeltens van Millimeters: in het midden der schaal is een honderdgradige Thermometer bevestigt, deze wordt te gelijk met den Barometer waargenomen en de hoogte van deze laatste telkens tot het nulpunt des Thermometers C herleid: wat de correctie der capillariteit betreft, deze als weinig verschil uitmakende is niet berekend, zoo ook niet de reductie tot het waterpas der zee, omdat ook dit verschil te onbeduidend is, daar de Barometer ongeveer slechts 3 Ned. El boven het waterpasvlak is verheven.

De uren van waarneming zijn voor den Barometer: 's morgens 8 uur, 's middags 12 en 4 uur.

Voor den Thermometer Fh.: 's morgens 8 uur, 's middag 12 en 4 uur, 's avonds 8 uur en middernacht 12 uur.

Voor beide instrumenten zijn telkens de gemiddelde hoogten op die onderscheidene tijdperken van waarneming berekend, alsmede de gemiddelde stand van alle waarnemingen gedurende de geheele maand, terwijl eindelijk de hoogste en laagste standen des Barometers en Thermometers gedurende de maand zullen worden opgegeven.

JUSTUS VAN EFFEN.

Letterkundige toestand van Nederland in 't begin der XVIII Eeuw.

Wat tuimelgeest beheerscht het lant? wat bastaerdij
Valt in ons eigendom, en smet, als een harpij
Tot ons schandael geteelt, met haer vergifte pennen
De gansche lucht, zelf eer wij 't gruwzaem monster kennen?
Dat reukeloos het hoofd verheffende als Vorstin,
De tael van Neerlant schopt, en dringt er Frankrijk in
Met zijne bastaertspraek en dartele manieren.

Zoo heft ANTONIDES zijn uitmuntend gedicht over den *Oorspronk van 's Lands Ongevallen* aan, en gaf aan zijnen Vriend Oudaen, met wien hij den voorvaderlijken roem onzer Letteren nog wilde handhaven, door deze klagten zijne vrees te kennen, dat met het naderend einde der XVII Eeuw ook die roem zou eindigen en de Nederlandsche Wereld weldra in een Franschen atmosfeer zou worden gewikkeld. Meerder verstandige geesten waarschuwden hunne vrienden en maakte het publiek opmerkzaam op de ontwikkelende verbastering, doch waar werd ooit de ondervinding van het Voorgeslacht, als waarschuwende lessen door het Nakroost behartigd? Weldra verrijst er een nieuw geslacht, door nieuwe begeerte en inzigten bewogen, en bij wien heerscht dan de noodige kalmte om de voorschriften der wijsheid uit de ondervinding op te maken en dezen te gehoorzamen? (1)

Alles wat men nog in het werk stelde was te vergeefs, want de geest der eeuw moest zegevieren; die geest was in Frankrijk opgekomen, Fransche Kunstregters kregen den teugel des Nederlandschen lettergebieds in handen, en verfranschte Nederlanders gaven zich gewillig onder dit bestuur, zoo dat het eindelijk een roekeloos bestaan werd zich tegen dien verderfelijken geest aan te kanten, want men moest immers, zoo heette het, met den tijd vooruitgaan. Ook gaf de staatkundige en zedelijke toestand van ons Vaderland daartoe alle aanleiding. Na den Successie-oorlog, in welken wij roemrijk, maar met groote overspanning van staatskrachten hadden gestreden, volgden de tijden van rust en voorspoed, en gedurende de eerste helft der XVIII eeuw werd men slechts twee malen verontrust door de oorlogen der Poolsche en Oostenrijksche opvolging. Nu werden schat op schatten opgelegd; rijkdom en weelde drukten met stapels goud het genie ter neder, dat in de kunsten zich trachtte te verheffen; daardoor werden de moed en geestdrift ontzenuwd, talenten uitgedoofd en ontwikkelde vernuften tot den doodslaap verwezen. Daarenboven had de overmoedige Lodewijk XIV, door de ongelukkige herroeping van het Edict van Nantes duizenden zijner onderdanen doen vlugten; waarvan een groot aantal in de Nederlanden werden opgenomen en verzorgd. De kundigen en geleerden onder dezen waren het, die met hunne taal en letterkunde niet alleen, maar tevens met hunne zeden en manieren eene geheele omwenteling in de geesten, hoofden en harten der Nederlanders voorbereidden, waar door alle oorspronkelijkheid moest vernietigd en eene nieuwe letterwereld worden geschapen. Het Oude immers was te dom en versleten, of te wansmakelijk en te boers, dan dat een fatsoenlijk Hollander zich thans niet schamen zou het voetspoor der Voorvaderen te drukken.

Volgens het opgeblazen oordeel dier gehuldigde uitheemsche Aristarchen, wier zinspreuk was: *nul n'aura de l'esprit, que nous & nos amis*, telde onze Letterkunde de dag harer geboorte van hunne komst af in ons Vaderland; hadden onze Poëten geene waarde, waren hunne verzen vervuld met sesquipedalia verba (luidklinkende woorden), vervielen gestadig in het Galimathias (onzin), was Vondel met Ennius gelijk te stellen, en waren Hooft en Brandt van weinig aanzien. Nu drong met de geest ook de zucht tot nieuwigheid bij onzen landaard door; het gemis aan veerkracht gaf eene onverdragelijke laauwheid, en waar lust tot kunst en studie zich openbaarde moest men de mode volgen. Van tijd tot tijd verheft zich een legio van Genootschappen (2), die met een onbetembre magt het gebied der Letteren beheerschen, voor wier regterstoel dichters en schrijvers

---

(*) Uithoofde de vroeger uitvoerige vermelding der *Weerkundige Waarnemingen*, eene te groote plaatsruimte vorderden en vele der Lezers hierin welligt weinig belang konden stellen, heeft de Heer J. J. BRUINSMA, op verzoek der Redactie, uit zijne dagelijksche Waarnemingen een zeer geschikt uittreksel ons goedgunstig medegedeeld, hetwelk maandelijks zal worden vervolgd, terwijl de Steller zich bereid heeft verklaard, om allen, die in de zaak belang stellen, nadere mededeeling zijner bevinding te doen.

(1) Zoo schreef de kundige *W. de Clercq* en zeer te regte: doch het is altoos zoo geweest en de beste filosofen zijn van oordeel, dat het ook zoo wel blijven zal.

(2) Van den jare 1680 tot 1718 werden er alleen *een dertigtal* opgerigt.

Europa in zijne regten ware aangetast; die alles aan de strengste wetten en regelen onderwierpen, niet duldden dat eenig kind des geestes, hoe schoon geschapen, zijne intrede in de wereld deed, voor dat het door hun kundig bewerktuigd critiek zuiver glad gepolijst, van alle kanten geslepen en zoo ook van alle oorspronkelijkheid ontdaan was. Wee hem, die zich tegen deze almagt verzette, hij was onwaardig te verschijnen in het lettergild, werd met den banvloek bedreigd, en alle aanspraak op roem en eer ontzegd.

Dit is de korte en droevige Geschiedenis voornamelijk der Poezij, maar waarin die van het Proza mede is begrepen. Ook voor deze was die geest des tijds zeer bederfelijk, want hoewel het Fransche genie, daarin minder ten voorbeelde strekken kon, was het echter schadelijk genoeg, dewijl ons Proza zich in dezen tijd eerst kon gezegd worden in zijne ontwikkeling te wezen. Enkele meesterstukken uitgezonderd ging de Prozastijl toch aan grove gebreken euvel. Het gewone, onkiesche, walgelijke of ook het gezwollene en onnatuurlijke, waren zoo vele gebreken van vele Schrijvers; — door persoonsverbeeldingen, volgehouden leenspreuken en reusachtige beelden wilde men kracht, vuur en leven bijzetten; de kanseltaal was doorgaans plat en gemengd met Hebreeuwsche, Grieksche en Latijnsche Spreuken, en dikwijls werd door een scheidwoord of anathema tegen andersdenkenden den langen volzin besloten. De balie-welsprekendheid was vol van bastaardwoorden en slecht Latijn doorweven (3). De oorzaak van dit kwaad was gelegen in de sterke voorliefde en al te uitsluitende beoefening der Latijnsche taal, waardoor de moederspraak geheel en al verwaarloosd werd, zoodat zelfs Hoogleeraars, als de oude Burman en Venema, der studerende jeugd de beoefening van het Nederlandsch ontraadden of zelfs bekenden daarin vreemdelingen te zijn. Dit had weder ten gevolge onkunde en pedanterie, tot verdrijving van welke eene hervorming noodig was. Ik wil dus gaarne gelooven, hetgeen de zeer kundige van Kampen beweert, dat wel de Fransche vlugtelingen, hier te lande door hunne zeden, taal en letterkunde veel nadeels, maar ook daarentegen voordeel hebben te weeg gebragt; en het is niet te ontkennen dat zij meer smaak en destijds over het algemeen beter Prozastijl dan wij bezaten. Evenwel of de Nederlandsche letterkundige en geleerde wereld niet gelukkiger, beter, kundiger geweest, in een woord, veel hooger in waarde zou gestegen zijn, zonder dien invloed, is een vraagstuk, dat welligt op goede bewijsgronden niet ontkennend zou kunnen worden opgelost. Want niet als Vriend, maar als Meester drong de Fransche geest zich bij ons in, en waar kan eene Natie duurzaam gelukkig zijn, als de invloed van vreemde letteren en zeden, de nationale letterkunde en beschaving niet voorlicht, maar overheerscht. De navolging der Fransche Letterkunde, zegt de bekwame Le Clercq, (4) was nuttig voor onze Voorouders in zoo ver zij meer regelmatigheid en orde invoerde, de meesterstukken van de trits der groote Treurspeldichters op ons tooneel voerde, de laffe kluchten van hetzelve verdreef, en in het Proza de al te gezette navolging van den stijl der Schrijvers van de oudheid matigde. Doch verdiende niet dezelfde Letterkunde den vloek van den Nederlander toen zij de mededinging onzer nationale Letterkunde uitsloot, en het vertalen der Fransche dichtwerken als de hoogste trap van eer beschouwd werd, welke onze vrije landaard ten deele kon vallen.

In dezen stand van zaken was het alzoo noodig dat er zich tegen alle deze misbruiken, verbastering en verlies van alle zelfstandigheid eene stem verhief, die alom gehoord, om hare krachtvolle toonen, ook geëerbiedigd wierd, en overtuiging te wege bragt. Daartoe werd vereischt een dóór verstandig man, met de groote en de geletterde wereld niet alleen bekend, maar door stand, omgang en betrekking als met haar verbroederd; een man die in beschaafde en geleerde kringen te huis behoorde; wellevendheid en fatsoen handhaafde, genie, geest en tevens moed bezat om te kunnen en te willen, wat voor zijne taak nuttig en noodig was en die zonder overdrijving naar een vast plan zijnen arbeid tot verbetering van taal en zeden, welk lot hem ook te beurte vallen mogt, volijverig voortzette. En deze man was onze vermaarde Landgenoot JUSTUS VAN EFFEN!

(*Het vervolg nader.*)

MENSCHKUNDE.

Hoe duizendmaal ook herhaald blijft de kennis van ons eigen *Ik* de grondslag van alle echte waardij in betrekking, vooral tot onze kracht ten goede en tot ons wezenlijk belang op aarde. Op welken grond, toch zult gij, o mensch! U zelf in staat berekenen tot de taak, welke of gij zelf op u neemt, of door anderen aan u wordt opgedragen! van waar toch anders de talrijke mislukkingen omtrent de bestemming der jeugd tot een of ander bedrijf, in dit leven, dan dat of de ouders of voogden den aanleg hunner kinderen of minderjarigen, niet wel kenden of gade sloegen, en dat zij den laatsten zulk eene kennis verzuimden mede te deelen, door welke deze tot rijpere jaren gekomen, zich zelve, hunne vermogens en vatbaarheden, niet naar behooren konden beoordeelen? *Superbus* is van aanzienlijke afkomst en rijk. Hij wordt bestemd tot de pleitzaal. Hij wordt beschaafd, zoo als men het noemt, door aanleering van noodwendige kundigheden. Maar het bezit van rijkdom maakt hem verwaand. Hij beoefent zich niet meer, dan hem gelust. Omdat hij rijk is, heet hij door den beslissenden toon, dien hij aanneemt, verstandig. Hij verkrijgt eindelijk den rang, dien hij verlangt. Maar hem ontbreekt vaardigheid van begrip en studie. Hij zet zich neder in fatsoenlijken stand, en geniet allerwegen aanbeveling. Het vaderlijk koopkantoor intusschen, heeft aanmerkelijke verliezen in den handel geleden. Bij de schrale deeling van het erfgoed, houdt hij niet genoegzaam over om van te leven. Wat zal hij doen? Hij mist de voormalige aanprijzing, om door de wereld geschopt te worden. Voor het vak, waartoe hij bestemd was is hij onnut en niet wel bespraakt, dan met vele moeite, verkrijgt hij een ambt bij de gemeene middelen. Hij wordt bedrogen en ontvreemd. Hij moet uit vrees van vervolging, het land ruimen, zonder te weten, waarvan hij een voortdurend bestaan zal vinden. Hij leert eerst te laat zich zelf en de menschen kennen, waarmede hij omgaat, en hij sterft ten laatste in armoede.

Zoo gaat het met vele standen. De jeugdige mensch wordt vaak verwaarloosd. Men kent zijn aanleg niet, hij verlangt eene bestemming, aan welke hij niet beantwoorden kan en wordt ongelukkig.

J. K.

VERMAARDE PORTRETTEN.

Sedert eenige dagen hebben wij voor ons liggen 12 Platen, zijnde de eerste aflevering der VERMAARDE PORTRETTEN welke achtervolgelijk bij de Uitgevers SOETENS & FILS, te 's Gravenhage, het licht zullen zien. Het is ons voorgekomen dat dit Plaatwerk, waarvan Z. K. H. de Prins van Oranje de Opdragt heeft geagréeerd, door sprekende gelijkenis en keurige bewerking zich dermate van de hedendaagsche ondernemingen onderscheidt, dat wij niet aarzelen de aandacht van het Publiek op zulk eene uitgave belangstellend in te roepen. Zulk eene Galerij waarin de vermaardste Mannen en Vrouwen van Nederland, benevens eenige uitstekende vreemdelingen zich beurtelings komen plaatsen, ontbrak aan onze Geschiedenis; de eer waarmede de Uitgevers vanwege Z. K. H. zijn begunstigd, komt ons dus voor allezins te zijn verdiend; ook voorspellen wij aan deze onderneming een buitengewoon succes. Het Prospectus van dit werk, dat ons bij de eerste aflevering is toegezonden, doet den Uitgevers niet minder dan het Werk zelve bijzondere eer aan; wij zien daar uit dat elke aflevering bestaande uit 12 keurige Portretten, slechts *f* 1,20, (dus 10 Cents het stuk) kost, en dit doet ons vermoeden dat het debiet zeer belangrijk moet zijn.

A. Z.

(3) COLL. D'ESCURIJ, *Holl. Roem.* IV, 2 St. 734, 751. v. EFFEN, *Spectator* No. 310. IJPEIJ, *Gesch. d. Nederl. Taal*, I. 502—504. V. KAMPEN, *Magazijn voor Wetensch. etc.* IX. 398, — en zoo velen tot getuigenis, als men bijna begeert.

(4) In zijne voortreffelijke Verhandeling over den invloed der vreemde Letterkunde (p. 327.) op onzen Landaard.

*** Getrouwd:
Paramaribo, den 26 Maart 1838.
C. CONRADI, *Predikant bij de Protestantsche Gemeente te Curaçao*, en
S. G. DE VEER.

*** Getrouwd:
Aan de Bildt bij Utrecht, den 23 Mei 1838.
W. A. VAN MEURS, *Herv. Pred. van Longerhouw en Schettens in Vriesland*, en
H. G. RITZ.

Eenige kennisgeving.

*** Ondertrouwd:
Workum, den 27 Mei 1838.
J. C. MANN, en
J. S. KOK.

Harlingen, den 30 Mei 1838.
PIETER COOL, en
CATHARINA FONTEIN.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
Wolvega, den 30 Mei 1838.
J. SICKENS BOELENS, en
L. BOKMA.

*** Getrouwd:
Meppel, den 30 Mei 1838.
N. A. BLOM, en
A. J. SLOT.

*** Getrouwd:
Leeuwarden, den 31 Mei 1838.
D. J. BROUWER, *van Tjummarum*, en
IJ. J. FONK, *van Stiens*.
Eenige kennisgeving.

*** Ondertrouwd:
Amsterdam, den 31 Mei 1838.
DANIEL SNIJDER *van Harlingen, Chirurgijn en Vroedmeester*, en
EVA MARGARETHA TRAMPEN.
Strekkende deze tot algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:
Workum, den 3 Junij 1838.
IJNSE S. STERKENBURGH, en
S. H. DE BOER.
Eenige kennisgeving, zoo wel aan Familie als Bekenden.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, Vrouwe R. L. CATS, geliefde Echtgenoote van
Heerema bij Oudeschoot, den 26 Mei 1838. MR. E. R. VAN BIENEMA.

*** Mijne geliefde Echtgenoote E. C. L. BOSWEL, beviel heden zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER.
Leeuwarden, den 30 Mei 1838. J. KRAK.

*** Heden verloste voorspoedig van eene DOCHTER, S. RODENHUIS, geliefde Echtgenoot van
Amsterdam, den 30 Mei 1838. J. VALCKENIER.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, TJITSKE MEETER, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, den 1 Junij 1838. D. DIJKSTRA.

*** Heden namiddag omstreeks vier uur, overleed op het alleronverwachtst in de nabijheid van Groningen, onze waarde Broeder WILHELLEMUS HOLSBERGEN, in den ouderdom van ruim zestien jaren.
Leeuwarden, den 28 Mei 1838.
A. HOLSBERGEN, *Namens mijne Zusters.*
Strekkende deze zoo tot bijzondere als algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed tot mijne bittere droefheid mijne zeer geliefde Echtgenoot LEENTJE MOZES, in den ouderdom van bijkans negen en zestig jaren, waarvan ik vier en veertig jaren in een' genoegelijken echt met haar heb mogen doorbrengen; ik betreur met mijne Kinderen dit dierbaar verlies en denk dat de wil van God goed en wijs is.
Bolsward, den 30 Mei 1838.
SALOMON LEVIJ DE JONG, *Mede uit naam mijner Kinderen.*

*** Bij de smartelijke verliezen, die ik vroeger heb ondervonden, trof mij heden de gevoeligste slag mijnes levens.
Mijne geliefde Echtgenoote M. BUNING, werd mij en mijne Kinderen, na eene langdurige sukkeling door den dood ontrukt, zij mogt den ouderdom van 67 jaren en 2 maanden bereiken, waarvan ik 41 jaar met haar door eenen gelukkigen echt was verbonden. Haar zacht en kalm ontslapen, doe ons ook in dezen de hand van een Wijs en Goedertieren Hemel-Vader eerbiedigen.
Oosterzee, den 31 Mei 1838.
P. C. KOENTZ, *Predikant.*

*** Heden overleed in den ouderdom van 78 jaren, onze waarde Moeder GRIETJE HAKQUEBART, Weduwe W. KORTZ.
Leeuwarden, den 3 Junij 1838.
J. GROENENDIJK.
ANNA ELISABETH GROENENDIJK, geb. KORTZ.

STAAT van de Middelprijzen der GRANEN en andere Objecten, welke in de tweede helft der maand Mei 1838, ter Markt der Stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt, zonder eenige belasting.

Tarwe,	Witte ..	*f* 7 : 90	de Mudde.	Boter, ...		*f* 0 : 61½	het Pond.
	Roode .	- 0 : 00	—	Vleesch,	Koe....	- 0 : 24	—
Rogge, ...		- 5 : 95	—		Kalfs...	- 0 : 00	—
Gerst,	Vroege..	- 0 : 00	—		Schapen	- 0 : 24	—
	Late	- 3 : 65	—	Varkens-vleesch,	Versch.	- 0 : 33	—
Boekweit, ...		- 4 : 80	—		Gerookt	- 0 : 45	—
Haver, ...		- 2 : 45	—	Aardappelen,	Vroege..	- 0 : 00	de Mudde.
Witte Boonen, ...		- 0 : 00	—		Late....	- 1 : 25	—
Erwten,	Witte...	- 0 : 00	—	Zaad,	Kool	- 0 : 00	—
	Groene .	- 0 : 00	—		Raap.....	- 0 : 00	—
	Graauwe	- 0 : 00	—		Lijn......	- 8 : 25	—

Accordeert met het Register der Middelprijzen, den 1 Junij 1838.
De Burgemeester, THIJS FEENSTRA.

De BOTER te Leeuwarden, den 1 Junij 1838, *f* 23,00 à *f* 24,00.
GROVE KAAS *f* 15,50 à *f* 20,00.
De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge *f* 186,00 het Last. — Tarwe *f* 9,08 de Mudde.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, den 2 Junij 1838.

NEDERLAND.			Gebl.
Werk. Schuld à 2½ pCt.	54⅛	55	54$\frac{11}{16}$
Dito dito...... 5 „	101¾	101¾	101$\frac{13}{16}$
Uitgest. Schuld.........			
Kansbilj. van dito.....	25	25¼	25$\frac{3}{16}$
Amortis. Synd. 4½ pCt.	95	95¼	95¼
Dito dito ..... 3½ „	79¾	80	79¾
Handel-Maats. 4½ „	187½	188	187¾
Nieuwe dito.. 4½ „			
Dito dito 1837. 4½ „			
Entrepôt-Dok. 4½ „			
O. I. Leening. 4 „			
Dito.......... 5 „	99¾	99¾	99½
Aand. Kansb... 4 „			
Aand. Haarl. Spoorw.	116¾	117¼	117
Dito Rotterdam dito			
FRANKRIJK.			
Insch. Grootb.. 3 pCt.			
ENGELAND.			
Insch. Grootboek. 3 pCt.			
SPANJE.			
L. bij Ardoin £ 85. 5 pCt.	21¼	21¼	21$\frac{5}{16}$
Dito bij dito, onb. stukk..			
Passive..............	4¾	5¼	5⅛
Deferred			
Fransche Uitgestelde...			
Engelsche dito			
PORTUGAL.			
Oblig. te Londen 3 pCt.			
NAPELS.			
Cert. bij *L. & B.* 5 pCt.			
Dito bij *Falc. & C.* 5 „			

			Gebl.
Leen. te L. bij *R.* 5 pCt.			
Aand. Tavogliere 3½ „			
Aand. te Parijs. 3½ „			
RUSLAND.			
O. *H.* 1798 en 1816, 5 pCt.	104¾	105	104⅞
Dito dito 1828 en 29, 5 „	104¾	105	104⅞
Cert. d. 1831 en 33, 5 „			
Obl. te Londen.. 5 „			
Dito te Hamburg 5 „			
Inschrijv. in Assig. 6 „			
Certifi. van dito.. 6 „			
POLEN.			
Aand. met Lot. fl. 300 *f*			
„ „ „ „ 500 -	141¾	142¼	142
PRUISSEN.			
Aand. met Lot. R. 50 *f*			
Neg. Londen 1830 4 pCt.			
OOSTENRIJK.			
Aand. met Lot. *f* 100 *f*			
Dito dito *f* 250..... -			
Metalliek....... 5 pCt.	102½	103	102⅝
Dito............ 3 „			
Dito............ 2½ „			
Dito te Londen.. 5 „			
W. B. bij *Goll & C.* 5 „			
Dito............ 4 „			
N. Ween. Aand. fl. 500 *f*			
DENEMARKEN.			
Oblig. te Londen 3 pCt.			
BRAZIL. dito dito 5 „			
LOUISIANA *H. & C.* 5 „			
DARMST. Aand. bij L.			

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN OOSTSTELLINGWERF, convoceeren de Hervormde Floreenpligtige Ingezetenen van den dorpe Appelscha, op verzoek van de Kerkvoogden van genoemden dorpe, om op Donderdag den 21 Junij 1838, des voormiddags om elf uren te compareren, in de Kerk aldaar, ten einde te delibereren, over het aankoopen van eene geschikte WONING voor eenen eigenen PREDIKANT aldaar, indien het Zijne Majesteit goedgunstig mogte behagen het verzoek van de Ingezetenen daartoe reeds gedaan, toe te staan, om uit hoofde der aanzienlijke vermeerdering der bevolking, eenen eigenen Predikant in de Gemeente te mogen beroepen, en ten dien einde over de daartoe benoodigde gelden uit en over de Kerkebeurs te mogen beschikken.
Oldeberkoop, den 29 Mei 1838.
Grietman en Assessoren voornoemd,
J. A. WILLINGE.
Ter ordonnantie van dezelven,
G. L. BROUWER, *Secretaris.*

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEEUWARDEN, gedenken, op Zaturdag den 16 Junij e. k., des voormiddags te 11 ure, ten Raadhuize aldaar, in het openbaar, aan de minstaannemenden aan te besteden:

Drie lakensche ROKKEN en PANTALONS voor Tamboers.

Vijf en zeventig dito ROKKEN en *vijf en tachtig* dito PANTALONS voor Schutters.

Vijf en tachtig stuks zwarte STROPDASSEN.

Vijf en tachtig paren zwart lakensche SLOBKOUSEN.

Vijf en tachtig SCHAKOTS.

Veertig roode POMPONS, met roode kwasten.

Vijf en veertig witte POMPONS, met roode kwasten,

En *veertig* paren roode WINGS; — een en ander ten dienste der Stedelijke Schutterij alhier.

Die hieraan gading maken, komen op tijd en plaats voornoemd, alwaar van heden af de voorwaarden van aanbesteding en de modellen, waarnaar de voorwerpen zullen moeten worden geleverd, voor de belanghebbenden, ter lezing en bezigtiging zullen liggen. *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*

Leeuwarden, PIER ZEPER.

den 2 Junij 1838. *Ter ordonnantie van dezelven,*

M. S. DE WAL.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN MENALDUMADEEL convoceren bij deze ten verzoeke van Kerkvoogden te Marssum, de Hervormde Floreenpligtigen van dien Dorpe, tegen Woensdag den 13 Junij 1838, des voormiddags te 11 ure, in de Kerk aldaar, ten einde te worden verstaan over eene aanmerkelijke Reparatie aan het Kerkgebouw, en om middelen te beramen waarop de hiertoe benoodigde gelden zullen worden gevonden.

Menaldum, den 30 Mei 1838.

G. F. BR. THOE SCHWARTZENBERG EN HOHENLANSBERG.

Ter ordonnantie van denzelven,

Het Lid van den Raad provisioneel belast met de waarneming van het Secretariaat,

E. K. VAN AISMA.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN BAARDERADEEL maken bekend, dat de jaarlijksche PAARDEMARKT te *Oosterwierum*, dit jaar plaats zal hebben op *Maandag* en *Dingsdag* den 11 en 12 Junij.

Voorts dat noch op deze, noch op andere Kermissen in deze Grietenij, Rijfelaars, Horoscooptrekkers of spelen om gewin van geld of gemaakt zilver en goud zullen worden toegelaten, maar overeenkomstig de bestaande bepalingen geweerd. *Grietman en Assessoren voornoemd,*

W. B. BUMA.

Ter ordonnantie van dezelven,

De Secretaris der Grietenij,

J. H. J. VAN WAGENINGEN.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN HEMELUMER OLDEPHAERT EN NOORDWOLDE, convoceren bij deze de Hervormde Floreenpligtigen van de onderstaande Dorpen, om op de daarbij bepaalde dagen en uren, in hunne respectieve Kerken te compareren, te weten: die van

Nijega en *Elahuizen*, ...	op Dingsdag den 12 Junij 1838, des voormiddags te 10 ure;
Oudega en *Kolderwolde*, ...	op denzelfden dag, des middags te 12 ure;
Molkwerum, ...	op Woensdag den 13 dito, des voorm. te 11 ure;
Warns en *Scharl*, ...	op Donderdag den 14 dito, des voorm. te 11 ure;
Hemelum, Mirns en *Bakhuizen*,	op Vrijdag den 15 dito, des voorm. te 11 ure;
Koudum, ...	op Zaturdag den 16 dito, des voorm. te 11 ure;

ten einde ieder in de zijne: 1°. Op te nemen en goed te keuren de Rekening der Kerkelijke Administratie over 1837. 2°. Vast te stellen den door Kerkvoogden opgemaakten Staat van Begrooting als zoodanig voor de dienst van 1839; en 3°. Om voor het op den 2 Januarij 1839 aftredend een derde gedeelte nieuwe Kerkvoogden te benoemen.

Koudum, *Grietman en Assessoren voornoemd,*

den 2 Junij 1838. G. A. AVENHORN VAN NAUTA.

Ter ordonnantie van dezelven,

J. ALBARDA GERLSMA, *Secretaris.*

De Notaris P. TADEMA, te Leeuwarden, zal publiek, bij strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Eene uitmuntende en sterke HUIZINGE, no. 266, met grooten TUIN en ERVE cum annexis, staande en gelegen aan den hoek onder Hallum, bij het Kadaster bekend in sectie B, nos. 433 en 623, ter inhoudsgrootte van 71 v. roede en 50 v. el, thans bij *Alle Durks Wiersma* en anderen in huringe en gebruik, en den 12 Mei 1843 vrij te aanvaarden.

Wie gading maken, komen op Dingsdagen den 12 en 26 Junij 1838, telkens des namiddags te drie ure, bij de voorloopige en eindelijke toewijzingen, ten huize van *Imohr*, in het Graauw Paard te Hallum.

De Notaris C. J. JORRITSMA, te Sneek, zal, Dingsdag den 5 Junij 1838, des namiddags te 2 ure, ten Grietenijhuize van Wijmbritseradeel, bij *U. Eekema*, te Sneek, tegen genot van verhooggelden, finaal presenteren te verkoopen:

Eene uitmuntende en zeer vruchtbare ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, SCHURE, HOVINGE, BOOMEN, WATERMOLEN en wijdere aanbehooren, staande en gelegen onder den dorpe Abbega, bij de Weduwe *Wijbe Lazes van der Zee en Zoon* in gebruik, groot aan Landen 24 bunder, beste Greide. En zulks in 10 perceelen; zijnde op het 1ste geboden *f* 2256,75, op het 2de *f* 5012, 3de *f* 247,50, 4de *f* 171, 5de *f* 430,50, 6de *f* 2734,87½, 7de *f* 5676, 8ste *f* 1029, 9de *f* 512,50, 10de *f* 1289.

MR. J. HANEKUIJK, Notaris te Harlingen, zal, op Woensdagen den 6 en 13 Junij 1838, bij de beschrijving en finalen palmslag, telkens des avonds te 7 ure precies, ten huize van *L. Rimkema*, bij de Groote Sluis aldaar, publiek presenteren te verkoopen.

Een uitmuntend stuk BOUWLAND, groot volgens Kadaster 1 bunder 52 v. roede 30 v. el, onder Midlum gelegen, in het Kadaster bekend, *de Witte Weg* sectie C, no. 65, belast met één Floreen Dijkschatting; te aanvaarden na het rispen der Vrucht in 1838.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar, ten verzoeke van den Heer en Mr. G. L. FEIJENS, Advocaat te Leeuwarden, op Woensdag den 6 Junij 1838, bij de finale toewijzing, des avonds ten 7 ure, in het Heeren Logement bij *D. Minnema*, publiek verkoopen:

Eene uitmuntende HEEREN HUIZINGE met annexen, staande aan de Zuidzijde der Voorstraat te Harlingen, in wijk E, no. 19, Kadaster sectie A, no. 1081, door Mevrouw de Weduwe den Heer *D. Hinxt*, als eigenaarsche bewoond geweest en met er dood ontruimd; den 1 Julij 1838, of zoo veel vroeger als die verkoopers mag convenieëren, vrij te aanvaarden. Te bezigtigen op de respective zitdagen, van des morgens 9 tot des middags 12 uren, en des namiddags van 2 tot 5 uren.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar, ten sterfhuize van Mevrouw de Wed. *Hinxt*, op Maandag den 11 Junij 1838, des voormiddags tien ure, in het openbaar, veilen: MEUBELEN en HUISGERADEN, als: Stoelen met Paardeharen Zittingen, onderscheidene Tafels, Spiegels, Schilderijen, Beddegoed, Porseleinen, Koper, Tin en Aardewerk, Mangel, en hetgeen meer te voorschijn zal worden gebragt. Alles te zien van af 's voormiddags te 10 ure, op Zaturdag den 9 Junij 1838; kunnende in dit boelgoed geene andere Goederen worden ingebragt.

MR. F. WITTEVEEN, Notaris te Metslawier, zal, op Zaturdag den 9 Junij 1838, des namiddags te 3 ure, ten huize van *Sijbe Hijlkes Boersma*, Kastelein te Ee, provisioneel, en den 16 Junij daarna, des namiddags te 4 ure, ten huize van *Gerke Ganzenga*, Kastelein aldaar, finaal, bij strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Eene hechte en ruime HUIZINGE, met STALLING, STELP, HOUT en TIMMERSCHUUR, KALKHUISJE en ERVE cum annexis, staande en gelegen te Ee, de Huizinge gequoteerd met no. 89, voorzien van onderscheidene Vertrekken, ruim Voorhuis, drie Putten, een Regenwatersbak en verdere commoditeiten, door *Klaas Dirks Zijlstra* en *Vrouw* als eigenaars bewoond.

De Conditien van Verkoop zijn bij Mr. Æ. M. DE SWART, Procureur te Leeuwarden en bij den Notaris te vernemen.

De Notaris T. ALMA, te Menaldum, zal, op Zaturdag den 9 Junij 1838, te twee ure na den middag, bij boelgoed en tegen contante betaling verkoopen:

Eenige AFBRAAKS-GOEDEREN, afkomstig van eene Huizing onder Menaldum, genaamd geweest *de Pikeurstal*, bestaande voornamelijk in Steen, 50 last Keizel fijn en grof, Juffers, Balken, Damleggers, Hek- en Stekpalen, Brandhout; intusschen uit de hand te koop bij A. O. TOLSMA, te Beetgumermolen.

De Notaris LEDEBOER, te Bolsward, zal, op Maandag den 11 Junij 1838, des morgens te 9 ure, op den huize *Wijbranda State*, te Hichtum, bij boelgoed, tegen gereede betaling, verkoopen:

Eene partij Vloerklinkert, blaauwe Vloersteenen, dito Drempels, eene partij gesorteerde zoo goed als nieuwe gladde blaauwe Pannen, 1 Kraanpomp met Watersteen, koperen Kraan en looden Pijpen, eenige metalen Schellen, Schuif- en Deurkozijnen, losse Ramen, Planken, 1 oude Hooiwagen, eene groote partij oud Hout, enz. Alles zeer geschikt gelegen om te vervoeren langs den Rijdweg en Harlinger Vaart.

HOUTVEILING.

Op Donderdag den 7 Junij 1838, te 9 ure voor den middag, op den Aarsentuin bij Leeuwarden, ten overstaan van den Notaris Mr. P. ANDREÆ, aldaar, van eene groote lading mooije zware ZEEUWSCHE IPEN BOOMEN.

Publieke Verkooping van een Schip.

De Deurwaarder J. O. TERGUIN, woonachtig in de Groote Kerkstraat te Leeuwarden, zal, op Vrijdag den 8 Junij 1838, finaal, des namiddags te 4 ure, ten huize van *IJnse Douwes Koopmans*, Kastelein op Vijversbuurt bij Leeuwarden presenteren te verkoopen:

Een overdekt TJALKSCHIP, genaamd *Schuitje*, groot 26 tonnen, met staand en loopend WANT, en verder aan en toebehooren, volgens inventaris en zoodanig als hetzelve door den eigenaar *Harmen Brands Krol* bevaren wordt, en thans is liggende in de Stads Gracht bij de Kaserne Prins *Frederik* te Leeuwarden; alwaar hetzelve op den verkoopdag is te bezigtigen van des morgens 11 tot des namiddags 2 uur en tweemaal 24 uren na de finale toewijzing te aanvaarden; — zijnde bij de provisioneele toewijzing op hetzelve geboden de geringe som van *f* 315.

De Ondergeteekende berigt bij deze, dat, daar zij haren Boekhandel aan den Heer J. VAN DER VEER heeft overgedragen, thans woont in de St. Jacobstraat, letter H, no. 62, en aldaar de affaire in KRUIDENIERSWAREN, LIKEUREN, STERKE DRANKEN, BORSTELGOEDEREN enz. uitoefent; zich minzaam in de gunst van een ieder aanbevelende; belovende eene prompte en civiele bediening.

Leeuwarden, den 28 Mei 1838. Wed. H. W. BLOM.

De Ondergeteekende verwittigt bij deze zijne geëerde Stad- en Landgenooten, dat hij thans woonachtig is in de Speelmanstraat, letter I, no. 290, en biedt zich vriendelijk aan tot het geven van LESSEN op de PIANO-FORTE, zoo wel Theoretisch als Practisch; alsmede tot het Stemmen en Besnaren van Piano-Forte's. W. SARTORIUS,

Muzijkmeester te Leeuwarden.

De Ondergeteekende, ONDERWIJZER in de WIS- EN ZEEVAARTKUNDE, maakt bij deze aan de belanghebbenden bekend, dat hij voornemens is, zoo wel des Zomers als des Winters, daags eenige uren af te zonderen tot het geven van Onderwijs, en alzoo een ieder in de gelegenheid stelt om van deze lessen gebruik te kunnen maken.

Harlingen, den 2 Junij 1838. P. KALLENBORN.

De Ondergeteekende berigt door deze dat hij zijne KRUIDENIERS-AFFAIRE alhier heeft overgedragen aan JAN MARTENS SCHAAFSMA, en denzelven in zijne plaats en in die betrekking zijne Land- en Stadgenooten aanbeveelt.

Tevens verzoekt hij zijne Crediteuren om opgave hunner pretentien, en zijne Debiteuren om het verschuldigde aan hem ten spoedigsten te voldoen.

Mede recommandeert hij Ondergeteekende door deze zijne tegenwoordige firma van LIEUWMA EN VISSER, IJzersmeden aan de Zuiderhaven te Harlingen, wijk E, no. 78, die op bestelling ook vervaardigen en leveren ANKERS in het groot en klein.

Harlingen, den 16 Mei 1838. M. H. LIEUWMA.

Engelsche Patent Kettingen,

Ten gebruike van Schepen, Molens, Sluizen enz., zijn te bekomen bij DOUWE JANS ZEILMAKER, te Harlingen.

Harddraverij te Makkum.

De Kasteleins O. POSTHUMUS en G. WESTENDORP, te Makkum, benevens eenige Liefhebbers, gedenken, met consent van het Edel Achtbaar Bestuur der Grietenij Wonseradeel, op Donderdag den 14 Junij 1838, des namiddags te 2 ure, aldaar te laten Verharddraven door Paarden van zessen klaar, tot genoegen der Keurmeesters en geen Stads Prijs gewonnen hebbende, aan de winners vrij te vereeren: *Eene extra fraaije en moderne PENDULE tot Prijs, en eene PREMIE nader te bepalen.*

De inschrijving der Paarden zal moeten geschieden ten huize van den Kastelein POSTHUMUS, in het Schippershuis aldaar, des middags vóór 12 ure van dien dag, waarna onverwijld de keuring der Paarden zal plaats hebben.

De GEWONE JAARLIJKSCHE HARDDRAVERIJ te *ONDERDENDAM*, zal plaats hebben op Zaturdag den 23 Junij 1838.

PRIJS: ***Chaisgereid met Toebehooren, met Zilver gemonteerd.***

PREMIE: ***Pikeurs Hoofdstel, met Zilver gemonteerd.***

)o( )o( )o(Er wordt op aannemelijke voorwaarden gevraagd een WINKELBEDIENDE in een Kruideniers winkel; het vak kundig zijnde zal men bij voorkeur in aanmerking nemen, mits goede getuigenissen kunnende inzenden. Te bevragen in persoon of brieven franco onder letter A, bij P. DE VRIES, Pz., bij het Stadshuis te Leeuwarden.

)o( )o(R. VAN VIERHOUTEN, Apotheker te Franeker, vraagt ten spoedigste en op voordeelige voorwaarden stonden aan een LEERLING, of een JONGELING welke een of twee jaren bij de affaire is geweest. Men adressere zich liefst in persoon of met gefrankeerde brieven.

)o( )o( )o(Een ongehuwde SMIDSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan dadelijk werk bekomen bij TANE PIETERS HOEKSTRA, Mr. Grofsmid te Tjummarum, bij wien men verzocht wordt zich in persoon of met gefrankeerde brieven te adresseren.

)o( )o( )o(Een SMIDSKNECHT die het Scheepswerk wel verstaat, kan hoe eerder hoe liever vast werk bekomen, bij H. W. BONSMA, Mr. Smid te Akkrum.

)o( )o( )o(Een KUIPERSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande; kan dadelijk vast werk bekomen bij S. WIELSMA, Mr. Kuiper te Schraard.

)o( )o( )o(Een of twee KLEERMAKERSKNECHTS, hun werk goed verstaande, kunnen dadelijk werk bekomen bij J. H. CELLER, te Franeker.

)o( )o( )o(Een KLEERMAKERSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan van stonden aan voor een jaar vast werk bekomen bij T. S. SNIJDER, Mr. Kleermaker te Bozum. *Brieven franco.*

)o( )o( )o(Een VERWERSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan hetzelve bekomen bij H. F. LANGWEERSTRA, Mr. Verwer te Rien.

)o( )o( )o(Een BAKKERSKNECHT, zijn werk verstaande, eene dienst begeerende, vervoege zich in persoon bij E. H. LOEN, Mr. Bakker in de Lemmer.

)o( )o( )o(Wie een SCHAAP vermist, kan hetzelve tegen bewijs van eigendom en betaling der kosten terug bekomen, bij J. D. OOSTRA, te Beers.

)o( )o( )o(Wie een SCHAAP vermist, kan hetzelve tegen bewijs van eigendom en betaling der kosten terug bekomen bij M. L. KINGMA, op de Hem onder Jorwerd.

Bij G. T. N. SURINGAR, op de Kelders, te Leeuwarden, is heden van de Pers gekomen:

HANDLEIDING BIJ HET GEREGTELIJK-GENEESKUNDIG ONDERZOEKEN VAN LIJKEN, door A. L. LAND, *Doctor in de Genees-, Heel- en Verloskunde;* gr. 8vo. . . . . *f* 2,10.

K. FUHRI, te 's Gravenhage, geeft uit en heeft alom verkrijgbaar gesteld:

Nieuwe Hoogduitsche Spraakleer

VAN J. C. A. HEIJSE,

voor Nederlanders bewerkt, door

J. H. BEHRNS,

Groot 8°., 23 vellen druks, à *f* 1,80.

De Spraakleer van HEIJSE is *te algemeen* en *te gunstig* bekend, dan dat hier iets ter aanbeveling zoude behoeven gezegd te worden.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ